

REPORTAGE Archeologen leggen grafmonument uit de bronstijd bloot in Grootebroek

Wijk geeft grafheuvel prijs

Precies op de plek waar straks de woonwijk Waterweide verrijst, heeft de bronstijd een geheim prijs gegeven. Hier lag ooit een grafheuvel.

Martin Menger
m.menger@mediahuis.nl

Grootebroek ■ Het is voor de medewerkers van ADC Archeo Projecten, de vrijwilligers en de kraanmachinist alsof de hoofdprijs is binnen gesleept. „Natuurlijk hoop je dat je iets moois vindt”, reageert archeoloog Wouter Roessingh. „Maar nu pakt het ook echt zo uit. Hier worden we heel blij van.”

Al eerder is er op grote schaal archeologisch onderzoek gedaan naast de Raadhuislaan. Nu het werk aan de woonwijk de tweede fase in gaat, maakten de archeologen eerst over een groot gebied lange, kaarsrechte zoekseleuven. De opzet is dat hiermee vrij snel het bronstijdlandchap in kaart kon worden gebracht. Vervolgens kon iedereen doelgericht de bijzondere plekken eruit pikken, op zoek naar sporen uit het verleden.

Akkerland

Dat blijkt nu ook zo uit te pakken. Op een plek zijn de sporen blootgelegd van een stukje akkerland, dat duidelijk is bewerkt. „Precies waarop we hoopten”, aldus Wouter. Daarnaast kon verderop laagje voor laagje een boerderij uit de bronstijd zichtbaar worden gemaakt. Niet dat er resten van de houten palen zijn gevonden: de verkleuringen in de bodem vormen hier een bijna tastbare plattegrond voor de kenners. De blootgelegde paalgoten staan op dezelfde afstanden van elkaar.

Jackpot

Maar de jackpot? Dat waren de cirkelvormige greppels die op de eerste dronefoto's al heel vaag zichtbaar werden. Dit werd de plek met de hoogste verwachtingen en tot plezier van archeoloog Wouter zijn die volledig waargemaakt. Net als op andere plekken in de West-Friese bodem lag er om de grafheuvels van rond 1500 voor Christus een ronde

In het midden zijn de cirkelvormige greppels van het grafmonument zichtbaar. Op de achtergrond de eerste huizen van Waterweide. FOTO ADC ARCHEO PROJECTEN

„Soms vindt je skeletresten in de greppels

archeoloog. In Waterweide is er zelfs nog iets bijzonders aan de hand: de archeologen ontdekten ook nog een tweede, grotere cirkelgreppel.

Afgevlakt

„Dat betekent dat deze grafheuvel door de bronstijdbewoners hier in de omgeving een keertje is uitgebreid. Daar kan een periode van pakweg honderd jaar tussen hebben gezeten.” Helaas: de echte heuvel van het grafmonument is door de eeuwen heen al afgevlakt, waarna vermoedelijk de ruilverkaveling van de jaren zeventig de rest heeft gedaan. „Hij is niet meer intact”, klinkt het sip.

'Afgepeld'

Toch is deze vondst van groot belang. De grond uit de greppels wordt zorgvuldig 'afgepeld' op zoek naar vondstmateriaal. „Op en rond zo'n bijzonder monument kunnen in het verleden bijzondere gebeurtenissen hebben plaats gevonden”,

weet de archeoloog. „In dit soort greppels vinden we soms aanwijzingen. Zo hebben we net een paar menselijke botten gevonden, waaronder een dijbeen”, aldus Wouter.

Skeletresten

Het vervolgonderzoek belooft veel werk. „We hebben dan wel geen graven meer, maar soms vind je nog skeletresten terug in de nieuwe greppels, zoals ook hier in Waterweide. Interessant is de vraag hoe we die menselijke resten in de greppels moeten interpreteren. Eén van de ideeën is dat men bij het vergroten van een grafmonument een oud graf heeft 'geraakt'. Die botten kunnen dan in de nieuwe greppels zijn gedeponeerd.”

Het valt hem verder op dat latere greppels uit de prehistorie pal langs

Huis van Hilde

Veel recente vondsten uit de bronstijd - waaronder een heuse schat - zijn in West-Friesland gedaan rond de aanleg van de Westfriisaweg. Die zijn te zien in museum Het Huis van Hilde in Castricum

de plek van de grafheuvel lopen. „De mensen in de bronstijd respecteerden deze markante plek en hebben de grafstructuur als het ware opgenomen in hun verkaveling.”

sloot rondom de grafheuvel.

In de dwarsdoorsnedes die in de bodem zijn gemaakt, zijn donker verkleurde v-vormen te zien. „Door mensenhanden gemaakt”, weet de

Wouter Roessingh bij een van de wanden met zichtbaar de greppels: „Hier worden wij nou vrolijk van.”

FOTO MEDIAHUIS/MARTIN MENGER

Aan het werk in de sleuven naast de grafheuvel.

FOTO MEDIAHUIS

Van bovenaf gezien; de binnen- en latere buitengreppel verkleuren in de zandige grond.

FOTO ADC ARCHEO PROJECTEN